

Sygn. akt III SK 60/04

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Maria Tyszel

SSN Andrzej Wasilewski (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Beczek

w sprawie z odwołania

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o zatwierdzenie taryfy,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 października 2004 r.,

kasacji strony powodowej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 23 lutego 2004 r., sygn. akt XVII Ame 23/03,

1. oddała kasację,

2. zasądza od powoda na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 4.400, -zł (słownie: cztery tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (nadal jako: Prezes URE) decyzją z dnia 4 lutego 2003 r. (OWR-820/252-B/4/202/IV/AŁ), wydaną na podstawie art.47 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 23 ust. 2 pkt 2 lit. a w związku z art. 30 ust. 1 i art. 45 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 ze zm. – powoływanej nadal jako: Prawo energetyczne) oraz w związku z art. 104 k.p.a., w wyniku rozpoznania wniosku

z siedzibą we (nadal jako: Przedsiębiorstwo) z dnia 30 grudnia 2002 r. o zatwierdzenie taryfy dla ciepła, który wpłynął do Prezesa URE w dniu 31 grudnia 2002 r., odmówił zatwierdzenia przedstawionej taryfy. W uzasadnieniu powyższej decyzji Prezes URE stwierdził w szczególności, że Przedsiębiorstwo ustaliło taryfę dla ciepła niezgodnie: a) z art. 45 Prawa energetycznego, który nakazuje uwzględnić przy jej ustalaniu nie tylko 'pokrycie kosztów uzasadnionych działalności przedsiębiorstwa energetycznego', lecz także 'ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen'; oraz b) z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 12 października 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie ciepłem (Dz. U. Nr 96, poz. 1053 – powoływanego nadal jako: rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie taryf w obrocie ciepłem), wedle którego 'podstawą oceny kosztów uzasadnionych są porównywalne koszty poniesione w roku kalendarzowym poprzedzającym pierwszy rok stosowania taryfy, określone na podstawie sprawozdania finansowego, zbadanego zgodnie z przepisami o rachunkowości'. W tej sytuacji, jak wynika z uzasadnienia decyzji Prezesa URE: „Ponieważ Przedsiębiorstwo wniosło o zatwierdzenie taryfy dla ciepła złożyło w dniu 31 grudnia 2002 r. (a więc w ostatnim dniu 2002 r.), to uwzględniając obowiązujące na gruncie prawa energetycznego zasady wprowadzania taryf do stosowania, określone w art. 47 ust. 4 prawa energetycznego (nie wcześniej niż po upływie 14 dni i nie później niż do 45 dni od dnia jej opublikowania) oczywistym jest, iż rokiem kalendarzowym poprzedzającym pierwszy rok stosowania taryfy w tym konkretnym przypadku jest rok 2002. Zatem, w celu umożliwienia Prezesowi URE dokonania oceny kosztów planowych, (...) Przedsiębiorstwo składając w dniu 31 grudnia 2002 r. wniosek o zatwierdzenie

taryfy dla ciepła powinny przedstawić jako porównywalne, koszty 2002 r. Przedsiębiorstwo składając wniosek o zatwierdzenie taryfy dla ciepła obowiązku tego nie dopełniło przedkładając porównywalną bazę kosztową opartą na kosztach poniesionych w 2001 r. Wezwane do przedłożenia kosztów 2002 r. Przedsiębiorstwo przedstawiło koszty 2002 r. za okres 11 miesięcy stwierdzając, że 'uzyskanie pełnych i wiarygodnych danych finansowych za dopiero co zakończony rok obrotowy jest w przedsiębiorstwie o skali działania niemożliwe' (...). Mając koszty za 11 miesięcy oraz bazę porównawczą kosztów 2001 r., w tym z grudnia 2001 r., można było uwiarygodnić przedstawiony poziom kosztów planowanych przyjętych w kalkulacji cen i stawek opłat w przedstawionym wniosku, czego Przedsiębiorstwo nie uczyniło (...). Mimo braku przewidzianych rozporządzeniem taryfowym podstaw do pełnej oceny kosztów uzasadnionych przyjętych przez Przedsiębiorstwo do kalkulacji cen i stawek opłat, Prezes URE dokonał analizy kosztów planowanych na bazie przedłożonego w toku postępowania administracyjnego materiału dowodowego, a więc z uwzględnieniem porównawczej bazy kosztowej opartej na kosztach 2001 r. W wyniku tej analizy stwierdzono, że przedstawione w taryfie ceny i stawki opłat spowodowałyby wzrost obciążeń odbiorców o ok. 28% dla działalności Przedsiębiorstwa w zakresie wytwarzania ciepła i ok. 10% dla działalności w zakresie przesyłania i dystrybucji ciepła w stosunku do cen i stawek obecnie stosowanych. (...) Założony przez Przedsiębiorstwo wzrost kosztów znacznie przekraczający poziom inflacji; przy tym sposobie sprzedaży ciepła powoduje bardzo dynamiczny wzrost jednostkowego kosztu przesyłania i dystrybucji, bo o ok. 20% w odniesieniu do wykonania tych kosztów w 2001 r. (łącznie z kosztami obsługi odbiorców). (...) Istotne przyczyny nadmiernego planowanego wzrostu kosztów przyjętych do kalkulacji cen i stawek opłat stwierdzone w prowadzonym postępowaniu administracyjnym są następujące:

1. Niepełne uwzględnienie w kosztach strat ciepła poprawy sprawności przesyłania uzyskanej w latach poprzednich,
2. Zaplanowanie kosztów usług obcych oraz kosztów płac na zbyt wysokim poziomie. (...)

W planowaniu rocznych kosztów modernizacji i rozwoju Przedsiębiorstwo przyjmuje nie kalendarzowe okresy roczne tych kosztów, zgodnie z przyjętym w Przedsiębiorstwie planem modernizacji i rozwoju, a 12-miesięczne okresy różne do kolejnych wniosków taryfowych, co nie

jest zgodne z § 11 i § 15 rozporządzenia taryfowego i powoduje w pewnym zakresie dwukrotne ujmowanie amortyzacji od środków trwałych po oddaniu do eksploatacji zadań modernizacyjnych.."

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 23 lutego 2004 r. (XVII Ame 23/03) oddalił odwołanie Przedsiębiorstwa od powyższej decyzji Prezesa URE z dnia 4 lutego 2003 r., w którym podniesiony został zarzut naruszenia art. 23 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 Prawa energetycznego oraz art. 6, art. 7, art. 77 § 1 i art. 81 k.p.a. w związku z art. 30 ust. 1 Prawa energetycznego. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził, że podstawą odmowy zatwierdzenia taryfy jest w danym wypadku niezgodność wniosku z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie taryf w obrocie ciepłem, a zwłaszcza z dyspozycją § 12 ust. 2 tego rozporządzenia, który stanowi, że podstawą oceny kosztów uzasadnionych powinny być porównywalne koszty poniesione w roku kalendarzowym poprzedzającym pierwszy rok stosowania taryfy, określone na podstawie sprawozdania finansowego, zbadanego zgodnie z przepisami o rachunkowości. Tymczasem, w rozpoznawanej sprawie jest bezspornym, że „powód sporządzając taryfę nie dysponował sprawozdaniem finansowym obejmującym koszty poniesione w roku kalendarzowym poprzedzającym pierwszy rok stosowania taryfy. Przedstawiona do zatwierdzenia taryfa jest zatem niezgodna z § 12 ust. 2 powyższego rozporządzenia w związku z art. 46 ustawy Prawo energetyczne (...). Argumentacja powoda, że przepis jest wadliwie skonstruowany, (...) nie zasługuje na uwzględnienie. Zarówno wybór terminu wprowadzenia w życie taryfy, jak i początek i koniec roku rozrachunkowego stanowi przedmiot swobodnego ustalenia przedsiębiorstwa energetycznego. Nic zatem nie stoi na przeszkodzie, aby rok obrachunkowy kończył się 3-4 miesiące przed planowanym początkiem obowiązywania nowej taryfy. (...) Nie znajduje uzasadnienia także zarzut 'niedostatecznie wnikliwego rozpoznania sprawy'. Prezes URE nie jest władny dokonać w postępowaniu o zatwierdzenie taryfy weryfikacji sprawozdania finansowego, gdyż ustawa o rachunkowości szczegółowo określa jego zakres i podmioty uprawnione do badania sprawozdań."

W kasacji od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 lutego 2004 r. pełnomocnik Przedsiębiorstwa zarzucił naruszenie: po pierwsze – art. 47 ust. 2 Prawa energetycznego w związku z § 12 rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie taryfy w obrocie ciepłem, „poprzez przyjęcie, że niezłączenie do wniosku taryfowego zbadanego zgodnie z przepisami o rachunkowości sprawozdania finansowego za rok poprzedzający pierwszy rok stosowania taryfy, może stanowić podstawę odmowy zatwierdzenia taryfy”; w uzasadnieniu tego zarzutu, polemizując z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku, skarżący podniósł także, iż „sprawozdanie za cały rok obrachunkowy, obejmujące jedynie część roku kalendarzowego nie odpowiada wymaganiom § 12 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego, a twierdzenia przeciwne Sądowi I instancji należy uznać za bezpodstawne. Ponadto, co uszło uwadze Sądu I instancji, Prezes URE zatwierdzając taryfę, ustala czas obowiązywania współczynników korekcyjnych, co jest równoznaczne, zgodnie z rozporządzeniem taryfowym, z czasem obowiązywania taryfy. Decyzją Prezesa URE o zatwierdzeniu III taryfy dla ciepła taryfa ta przestała obowiązywać z dniem 31 grudnia 2002 r. Prezes URE musiał zatem zakładać, że w ostatnim kwartale roku 2002 będzie obowiązany złożyć wniosek o zatwierdzenie nowej taryfy dla ciepła. Gdyby więc przyjąć, iż na podstawie braku sprawozdania finansowego za rok poprzedzający bezpośrednio pierwszy rok stosowania Prezes URE może odmówić zatwierdzenia taryfy, w tej konkretnej sprawie mógłby wystąpić o zatwierdzenie nowej taryfy dopiero z początkiem marca – tj. w chwili otrzymania zbadanego przez biegłych sprawozdania finansowego za rok 2002. Wskutek tego, tylko i wyłącznie wskutek arbitralnej decyzji Prezesa URE (...) pozostawałby bez taryfy przez ok. 4 miesiące. Taka wykładnia przepisów prawa sprzeczna jest z podstawowymi zasadami obowiązującego prawa, a w szczególności z zasadą zaufania obywateli do organów administracji publicznej (art. 8 k.p.a.) oraz zasadą praworządności (art. 7 k.p.a.)”; po drugie – art. 233 § 1 k.p.c. „poprzez niezbadanie zgodności taryfy z przepisami art. 44, 45 i 46 Prawa energetycznego na podstawie przedstawionych materiałów dowodowych – tj. sprawozdania finansowego za rok 2001 oraz zestawienia kosztów za 11 miesięcy roku 2002.”, bowiem w opinii

Przedsiębiorstwa, przyjęcie „innego (jedyńie możliwego) sposobu oceny kosztów uzasadnionych nie przesądza automatycznie o niezgodności opracowanej taryfy z art. 44, 45 i 46 Prawa energetycznego. (...) A zatem – nie przyjęty sposób oceny, ale treść taryfy niezgodna z tymi przepisami może stanowić podstawę do odmowy jej zatwierdzenia.”; skarżący zarzucił przy tym, że Sąd „powinien był dokonać analizy sprawozdania z działalności przedsiębiorstwa oraz zestawienia kosztów za 11 miesięcy roku 2002 i na tej podstawie stwierdzić prawidłowość taryfy powoda. (...) gdy nie miałby możliwości weryfikacji taryfy powoda we własnym zakresie (...), powinien, na podstawie art. 278 § 1 powołać w przedmiotowej sprawie biegłego w celu zasięgnięcia opinii, jednakże tego nie uczynił.” W konsekwencji, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie – Sądowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów do ponownego rozpoznania.

Równocześnie, jako na okoliczność uzasadniającą przyjęcie kasacji do rozpoznania, pełnomocnik Przedsiębiorstwa wskazał na potrzebę ustalenia „czy na podstawie § 12 ust. 2 powyższego rozporządzenia dopuszczalne jest wydanie przez Prezesa URE decyzji odmawiającej zatwierdzenia taryfy dla ciepła z powodu niezłączenia przez przedsiębiorstwo do wniosku taryfowego zbadanego zgodnie z przepisami o rachunkowości sprawozdania finansowego za rok kalendarzowy poprzedzający pierwszy rok stosowania taryfy w przypadku, gdy przedsiębiorstwo składając wniosek taryfowy nie jest w stanie, zgodnie z przepisami o rachunkowości, przedłożyć takiego sprawozdania, a żądanie takiego sprawozdania jest przedwczesne (...)”, sugerując przy tym, że „w procesie wykładni § 12 ust. 2 rozporządzenia (...) niezbędne jest zastosowanie pozajęzykowych dyrektyw wykładni, a w szczególności wykładni funkcjonalnej, gdyż dosłowne rozumienie powyższego przepisu narusza konstytucyjną zasadę wolności działalności gospodarczej przedsiębiorstw ciepłowniczych oraz niejednokrotnie prowadzi do sanowania stanów sprzecznych z prawem – tj. funkcjonowania przedsiębiorstw ciepłowniczych bez zatwierdzonej taryfy.”

W odpowiedzi na kasację Prezes URE wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, wskazując w szczególności na to, że: po pierwsze – „sam powód prezentuje pogląd

(na stronie 4 kasacji), że '(...) Prezes URE może odmówić zatwierdzenia taryfy tylko wówczas, gdy stwierdzi, że opracowany przez przedsiębiorstwo zbiór cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania, nie jest zgodny z wymaganiami stawianymi przez przepisy art. 44 i 45 Prawa energetycznego oraz rozporządzenia taryfowego wydanego na podstawie art. 46 Prawa energetycznego'. Jednocześnie, pomimo tego, powód wywodzi, że § 12 ust. 2 rozporządzenia taryfowego nie formułuje wymagań co do treści taryfy, ale określa sposób oceny kosztów planowanych, na bazie których określa się koszty uzasadnione, więc przyjęcie przez przedsiębiorstwo energetyczne innego sposobu oceny kosztów uzasadnionych nie przesądza automatycznie o niezgodności taryfy z art. 44, 45 i 46 ustawy – Prawo energetyczne i nie może stanowić podstawy odmowy jej zatwierdzenia. W odniesieniu do powyższego, należy stwierdzić, że rozumowanie i wywody powoda są wewnątrznie sprzeczne, gdyż z jednej strony powód twierdzi, że taryfa winna być zgodna z przepisami rozporządzenia taryfowego, a następnie argumentuje, że stosowanie wobec powoda przepisu § 12 ust. 2 nie jest zasadne. Gdyby przyjąć argumentację powoda za prawidłową, to przepis § 12 ust. 2 byłby tak naprawdę zbędny.”; po drugie – jednocześnie w kasacji powód stwierdza, że Prezes URE nie jest zobowiązany przy weryfikacji taryf kierować się takimi samymi kryteriami jak przedsiębiorstwo energetyczne, a tym bardziej nie ma on prawa odmawiać zatwierdzenia taryfy z powodu niedostarczenia określonych dokumentów, do których przedłożenia nie zobowiązuje przedsiębiorstwa żaden przepis prawa; tymczasem pogląd ten jest całkowicie błędny, bowiem – zgodnie z dyspozycją art. 23 ust. 2 pkt 2 lit. a Prawa energetycznego – Prezes URE ma „prawo żądać od przedsiębiorstw energetycznych w toku postępowania administracyjnego w sprawie zatwierdzenia taryfy przedłożenia dokumentu, o którym mowa w § 12 ust. 2 rozporządzenia taryfowego, tj. sprawozdania finansowego zbadanego zgodnie z przepisami o rachunkowości.”; oraz po trzecie – „Natomiast zarzut kasacji, że pozwany wcześniej nie wydawał decyzji odmawiającej zatwierdzenia taryfy w przypadku, gdy przedsiębiorstwo nie przedłożyło zbadanego sprawozdania finansowego za rok kalendarzowy poprzedzający pierwszy rok stosowania taryfy (...) jest wprowadzaniem Wysokiego Sądu w błąd. Należy bowiem zauważyć, że zarówno wniosek o zatwierdzenie III taryfy dla ciepła, jak i wniosek o zatwierdzenie

IV taryfy dla ciepła zostały przedłożone do zatwierdzenia w terminie umożliwiającym wprowadzenie ich do stosowania w tym samym roku, w którym prowadzone było postępowanie w sprawie ich zatwierdzenia, a nie w roku następnym – tak jak to miałoby miejsce w przypadku taryfy, której zatwierdzenia odmówiłem zaskarżoną decyzją. Wniosek o zatwierdzenie III taryfy dla ciepła powód przedłożył w dniu 25 września 2001 r., zaś pierwszy wniosek o zatwierdzenie IV taryfy dla ciepła powód przedłożył w dniu 23 października 2002 r. (postępowanie w sprawie zakończyło się decyzją odmawiającą jej zatwierdzenie).”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wedle stanu prawnego obowiązującego w latach 2002 – 2003, czyli w okresie, którego dotyczą rozstrzygnięcia będące przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie – zarówno wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 lutego 2004 r., jak i poprzedzająca go decyzja Prezesa URE z dnia 4 lutego 2003 r. – do zakresu kompetencji Prezesa URE należało między innymi także zatwierdzanie i kontrolowanie taryf ciepła tak, aby z jednej strony zapewniały one pokrycie uzasadnionych kosztów działalności przedsiębiorstwa energetycznego, a z drugiej strony również ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen. W tym celu Prezes URE był zobowiązany do analizowania i weryfikowania kosztów przyjmowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfach oraz do ustalania tzw. współczynników korekcyjnych określających projektowaną poprawę efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa energetycznego i ustalania okresu obowiązywania tego współczynnika (art. 23 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Prawa energetycznego). Równocześnie, zgodnie z jednoznacznie sformułowanymi przepisami obowiązującego wówczas rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie taryf w obrocie ciepłem: po pierwsze – podstawą dla oceny uzasadnionych kosztów działalności przedsiębiorstwa energetycznego uwzględnianych przy kalkulowaniu cen i stawek wnioskowanej taryfy, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1 Prawa energetycznego, powinny być „porównywalne koszty poniesione w roku kalendarzowym poprzedzającym pierwszy rok stosowania taryfy, określone na podstawie

sprawozdania finansowego zbadanego zgodnie z przepisami o rachunkowości" (§ 12 ust. 2 tego rozporządzenia); oraz po drugie – obowiązywała zasada, w myśl której 'okres stosowania taryfy dla ciepła mógł być dłuższy od okresu obowiązywania współczynnika korekcyjnego', jaki ustalony został w danej taryfie zgodnie z dyspozycją art. 23 ust. 2 pkt 2 lit. b – c Prawa energetycznego oraz § 26 ust. 3 lub § 28 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie taryf dla ciepła (§ 28 ust. 3 tego rozporządzenia).

W rozpoznawanej sprawie jest poza sporem, że Przedsiębiorstwo wniosło do Sądu Okręgowego w Warszawie odwołanie od decyzji Prezesa URE z dnia 4 lutego 2003 r. odmawiającej zatwierdzenia wnioskowanej taryfy dla ciepła z tej przyczyny, że złożony w dniu 31 grudnia 2002 r. wniosek o zatwierdzenie taryfy dla ciepła nie odpowiadał wymaganiom obowiązujących przepisów prawa, bowiem Przedsiębiorstwo nie przedstawiło (stosownie do wyraźnego wymagania prawnego określonego w § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie taryf dla ciepła) tzw. porównywalnych kosztów poniesionych w roku kalendarzowym 2002 (czyli w roku poprzedzającym pierwszy rok stosowania wnioskowanej nowej taryfy) określonych 'na podstawie sprawozdania finansowego zbadanego zgodnie z przepisami o rachunkowości'. Sformułowanie powołanego przepisu § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie taryf dla ciepła jest przy tym na tyle jednoznaczne, iż – wbrew sugestii zawartej w kasacji – przy interpretacji oraz stosowaniu tego przepisu prawa niedopuszczalne byłoby odstępianie od reguł wykładni językowej w celu ustalenia treści wyrażonej w nim normy prawnej. W tej sytuacji, trafnie stwierdził Sąd Okręgowy w Warszawie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że w danym wypadku: „Przedstawiona do zatwierdzenia taryfa jest zatem niezgodna z § 12 ust. 2 powyższego rozporządzenia w związku z art. 46 ustawy Prawo energetyczne” i to stanowiło już wystarczającą podstawę do wydania decyzji w sprawie odmowy zatwierdzenia wnioskowanej taryfy (art. 47 ust. 2 Prawa energetycznego), bowiem wniosek ten nie czynił wymaganom formalnoprawnym. Trafności tej oceny prawnej nie może podważyć zarzut, jakoby w innych postępowaniach Prezes URE miał tolerować nie przestrzeganie wymagania formalnego, o którym mowa w § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie taryf dla ciepła, bowiem naruszenie prawa nie uchyla jego

mocy obowiązującej. Natomiast bezprzedmiotowy jest podniesiony w kasacji zarzut, jakoby uwadze Sądu Okręgowego w Warszawie uszedł fakt, iż Prezes URE zatwierdzając taryfę ustala także czas obowiązywania współczynników korekcyjnych, co w opinii skarżącego „jest równoznaczne, zgodnie z rozporządzeniem taryfowym, z czasem obowiązywania taryfy”, skoro § 28 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie taryf dla ciepła wyraźnie stanowił, że ‘okres stosowania taryfy dla ciepła mógł być dłuższy od okresu obowiązywania współczynnika korekcyjnego’, jaki ustalony został w danej taryfie zgodnie z dyspozycją art. 23 ust. 2 pkt 2 lit. b – c Prawa energetycznego oraz § 26 ust. 3 lub § 28 ust. 2 tego rozporządzenia).

W tym kontekście na podkreślenie zasługuje również okoliczność, że – jak to wynika z treści uzasadnienia decyzji, która była przedmiotem odwołania do Sądu Okręgowego w Warszawie – Prezes URE pomimo, iż wniosek Przedsiębiorstwa nie czynił zadość wymaganiami formalnymu (skoro podstawą kalkulacji kosztów proponowanych cen i stawek wnioskowanej taryfy nie były porównywalne koszty poniesione w roku 2002, określone ‘na podstawie sprawozdania finansowego zbadanego zgodnie z przepisami o rachunkowości’), dokonał jednak w rozpoznawanej sprawie analizy kosztów planowanych przez Przedsiębiorstwo we wnioskowanej taryfie i na bazie przedłożonego w toku postępowania administracyjnego materiału dowodowego (nawiązującego do kosztów z 2001 roku) stwierdził równocześnie, że „wysokość cen i stawek opłat zaproponowanych przez Przedsiębiorstwo dla pierwszego roku stosowania taryfy przy uwzględnieniu bazy kosztowej 2001 r. nie zapewnia ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen przewidzianej w art. 45 ust. 1 pkt 2 Prawa energetycznego.”

Z kolei, podniesione w kasacji zarzuty naruszenia prawa procesowego, a więc zarówno zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. – mającego polegać na tym, że „ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji okazała się w przedmiotowej sprawie w sposób oczywisty błędna”, jak i zarzut, wedle którego „Sąd I instancji powinien był dokonać analizy sprawozdania z działalności przedsiębiorstwa oraz zestawienia kosztów za 11 miesięcy roku 2002 i na tej podstawie stwierdzić prawidłowość taryfy powoda”, a w przypadku, „gdy nie miałyby możliwości

weryfikacji taryfy powoda we własnym zakresie z uwagi na potrzebne dla dokonania analizy wiadomości specjalne, powinien na podstawie art. 278 § 1 k.p.c. powołać w przedmiotowej sprawie biegłego w celu zasięgnięcia opinii, jednakże tego nie uczynił” – są oczywiście bezzasadne. Bowiem w sytuacji, gdy Przedsiębiorstwo przedstawiło wniosek dotyczący ustalenia nowych cen i stawek taryfy dla ciepła na rok 2003, to zawarta w tym wniosku kalkulacja planowanych kosztów działalności przedsiębiorstwa (stosownie do bezwzględnie obowiązującego wymagania prawnego, określonego w § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie taryf dla ciepła) powinna opierać się na ‘porównywalnych kosztach poniesionych w roku kalendarzowym poprzedzającym pierwszy rok stosowania taryfy’, przy czym powinny one zostać ‘określone na podstawie sprawozdania finansowego zbadanego zgodnie z przepisami o rachunkowości’ – co w danym wypadku oznaczało: obowiązek oparcia kalkulacji cen i stawek wnioskowanej taryfy na rok 2003 na tzw. porównywalnych kosztach poniesionych przez Przedsiębiorstwo w roku 2002, jakie wynikają ze sprawozdania finansowego za rok 2002 ‘zbadanego zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości’ (art. 45 i nast. oraz art. 64 i nast. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości – jednolity tekst: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.). Trafny jest zatem pogląd prawny wyrażony w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, iż: „Prezes URE nie jest władny dokonać w postępowaniu o zatwierdzenie taryfy weryfikacji sprawozdania finansowego, gdyż ustawa o rachunkowości szczegółowo określa jego zakres i podmioty uprawnione do badania sprawozdań.” Z tej samej przyczyny brak taki nie może być sanowany również w ramach postępowania dowodowego prowadzonego przez sąd orzekający w sprawie odwołania od decyzji Prezesa URE.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie 393¹² k.p.c. orzekł jak w sentencji, rozstrzygając jednocześnie na podstawie § 12 ust. 4 pkt 1 w związku z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) o kosztach postępowania kasacyjnego.

Za zgodność z oryginałem
Kierownik Sekretariatu Wydziału